

Dosarul nr. 3ra-1519/19

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul central (jud. V. Railean)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

ÎNCHEIERE

05 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de către Tatiana Ivanova, reprezentată de către Nicolae Fomov,

în cauza de contencios administrativ la demersul înaintat de către Consiliul electoral al circumscripției electorale raionale nr. 10, Căușeni cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019 și validarea mandatului primarului ales al satului Grigorievca, raionul Căușeni și contestația depusă de către concurentul electoral Tatiana Ivanova cu privire la anularea procesului-verbal privind totalizarea rezultatelor votării la alegerea primarului în circumscripția electorală nr. 10/14, satul Grigorievca, raionul Căușeni și declararea rezultatelor alegerilor locale generale în satul Grigorievca din 20 octombrie 2019 ca fiind nule,

împotriva deciziei din 25 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către concurentul electoral Tatiana Ivanova,

constată:

La data de 29 octombrie 2019 Consiliul electoral al circumscripției electorale raionale nr. 10, Căușeni a înaintat demersul cu privire la confirmarea legalității alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019, turul I, din s.Grigorievca, r-nul Căușeni și validarea mandatului primarului ales al s.Grigorievca.

La data de 31 octombrie 2019 concurentul electoral Tatiana Ivanova a depus contestație cu privire la anularea procesului-verbal privind totalizarea rezultatelor votării la alegerea primarului în circumscripția electorală nr. 10/14, s. Grigorievca, raionul Căușeni din 21 octombrie 2019, constatarea încălcării admise de către concurentul electoral Galina Boreț, exprimată prin coruperea alegătorilor în ziua alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019, neconfirmarea rezultatului

alegerilor locale generale în s. Grigorievca din 20 octombrie 2019, declararea alegerilor locale generale în s. Grigorievca din 20 octombrie 2019 și dispunerea petrecerii scrutinului repetat pentru alegerea primarului în s. Grigorievca, cu excluderea concurentului electoral Galina Boreț.

În motivarea contestației a indicat că, la data de 20 octombrie 2019, în ziua desfășurării alegerilor locale generale în s. Grigorievca, r-nul Căușeni, în nemijlocita apropiere de sediul secției de votare nr. 10/31, concurentul electoral Galina Boreț, candidat la funcția de primar al s. Grigorievca din partea Partidului Politic „Partidul Comuniștilor din Republica Moldova”, aproximativ în jurul orei 12.20, a scos din geantă portmoneul și a oferit bani Marinei Dovganiuc și Olgăi Acatrini, ambele locuitoare ale s. Grigorievca, în scopul de corupere a alegătorilor.

A menționat că, ulterior, de cele întâmplante, prin denunțul înregistrat în Registrul R-1 cu nr. 641 din 20 octombrie 2019, a fost anunțat Inspectoratul de poliție Căușeni, care, la rîndul său, a intentat un dosar penal nr. 2019180514 în temeiul art. 181¹ alin.(1) din Codul penal, ulterior, fiind transmis spre examinare după competență Procuraturii Anticorupție.

A susținut că, drept probe, care confirmă cele menționate, sunt declarațiile martorilor Diana Malai, Irina Lariușina, Olga Acatrini și Marina Dovganiuc, care au fost audiați de organele de urmărire penală, mai mult ca atât, la materialele cauzei au fost anexate și înregistrări video, care confirmă în ansamblu acțiunile ilegale ale concurentului electoral Galina Boreț.

A afirmat că, luând în considerare art. 2 alin. (2), 6 și 7 din Codul electoral, participarea la alegeri este liberă (benevolă). Nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului cu scopul de a-l sili să participe sau să nu participe la alegeri, precum și asupra exprimării de către acesta a liberei sale voințe.

A mai afirmat că, în ziua alegerilor nu se admite nici un fel de agitație electorală în incinta secției de votare sau la intrarea în localul secției de votare (art.52 alin. (10) din Codul electoral).

A considerat că, prin acțiunile concurentului electoral Galina Boreț au fost încălcate prevederile art. 41 alin. (5) din Codul electoral, care interzic în mod imperativ concurenților electorali să ofere alegătorilor bani, să le distribuie fără plată bunuri materiale, inclusiv din ajutoare umanitare sau din alte acțiuni de binefacere, iar oferirea sau darea de bani, bunuri (inclusiv băuturi alcoolice, produse din tutun și alimentare), servicii ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului să își exercite sau să nu își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor parlamentare/referendumului, este calificată ca infracțiune, conform art. 181¹ alin.(1) din Codul penal.

A relevat că, având în vedere faptul că, concurentul electoral Galina Boreț a comis coruperea alegătorilor, fapt care se probează în modul corespunzător, este evident că, alegerile din s. Grigorievca nu pot fi confirmate și urmează a fi declarate nule, or, coruperea alegătorilor în mod evident și indiscutabil conduce la influențarea rezultatelor alegerilor.

A solicitat anularea procesului-verbal privind totalizarea rezultatelor votării la alegerea primarului în circumscripția electorală nr. 10/14, s. Grigorievca, raionul Căușeni din 21 octombrie 2019, constatarea încălcării admise de către concurentul electoral Galina Boreț, exprimată prin coruperea alegătorilor în ziua alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019, neconfirmarea rezultatului alegerilor locale generale în s. Grigorievca din 20 octombrie 2019, declararea alegerilor locale generale în s. Grigorievca din 20 octombrie 2019 și dispunerea petrecerii scrutinului repetat pentru alegerea primarului în s. Grigorievca, cu excluderea concurentului electoral Galina Boreț.

Prin hotărârea din 05 noiembrie 2019 a Judecătoriei Căușeni, sediul central a fost respinsă contestația depusă de către concurentul electoral Tatiana Ivanova ca neîntemeiată, a fost confirmată legalitatea alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019, în s. Grigorievca, r-nul Căușeni și a fost validat, pe un termen de 4 ani, mandatul primarului ales din partea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, Galina Boreț.

Prin decizia din 25 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către concurentul electoral Tatiana Ivanova.

La data de 27 noiembrie 2019 Tatiana Ivanova, reprezentată de către Nicolae Fomov, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii cu privire la admiterea contestației.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

A menționat că, instanța de apel a ignorat faptul că, a fost depusă plângere la Inspectoratul de poliție Căușeni, înregistrată în Registrul R-1 cu nr. 641 din 20 octombrie 2019, ceea ce denotă un caracter întemeiat a celor denunțate și nu declarativ, or, denunțul fals reprezintă în sine componenta infracțiunii prevăzute la art. 311 din Codul penal. Prin urmare, instanța urma să examineze multiaspectual faptul coruperii alegătorilor, cu antrenarea în proces a reprezentanților organelor de urmărire penală pentru a stabili etapa acțiunilor procesual-penale.

A susținut că, având în vedere faptul că, concurentul electoral Galina Boreț a comis coruperea alegătorilor, fapt care se probează în modul corespunzător, este evident că, alegerile din s. Grigorievca nu pot fi confirmate și urmează a fi declarate nule, or, coruperea alegătorilor în mod evident și indiscutabil duce la influențarea rezultatelor alegerilor. A ceastă concluzie este susținută și în Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4 din 26 septembrie 2016 cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației electorale (pct. 38).

A considerat că, este neîntemeiată concluzia instanței de apel precum că, diferența de voturi este una impunătoare, iar corectitudinea numărării voturilor nu a fost contestată, or, în cauză a fost denunțată coruperea alegătorilor, încălcare care nu presupune că, voturile vor fi numărate incorect, ci aceste voturi au fost exprimate în mod viciat, iar modul, în care au fost numărate, în astfel de categorie de încălcări nu

este important. Dacă concurentul electoral a admis coruperea alegătorilor, rezultatul votării deja este viciat în sine.

A afirmat că, instanța de apel nu a luat în considerare divergențele declarațiilor Galinei Boreț, care în cadrul examinării cauzei în primă instanță a declarat că, a acordat acei 50 de lei pentru anumite lucrări, cu titlu de datorie. Cu toate acestea, în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, Galina Boreț a declarat că, toate cele relatate nu corespund adevărului și ea nu a transmis Marinei Dovganiuc niciun ban, iar cele declarate de către Marina Dovganiuc precum că, cei 50 de lei i-au fost achitați cu titlu de datorie, sunt minciuni.

A relevat că, au fost întrunite cu certitudine toate condițiile legale pentru a nu confirma legalitatea alegerilor, cu toate acestea instanța a ignorat argumentele invocate.

Conform art. 73 alin. (7) și 74 alin. (7) din Codul electoral, contestațiile depuse la instanțele de judecată se examinează în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și ale Codului administrativ. Apelul și recursul se examinează în termen de 3 zile de la primirea dosarului în cauză.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil din următoarele considerente.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu prevederile art. 246 alin. (1) (2) lit. d) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit de lege.

Conform art. 74 alin. (6) din Codul electoral, împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel - un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Din materialele dosarului rezultă că, decizia instanței de apel a fost pronunțată la data de 25 noiembrie 2019, iar recursul a fost depus de către Tatiana Ivanova, reprezentată de către Nicolae Fomov, la data de 27 noiembrie 2019.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul a fost depus de către Tatiana Ivanova, reprezentată de către Nicolae Fomov, după expirarea termenului stabilit la art. 74 alin. (6) din Codul electoral.

Pe cale de consecință, examinarea unui recurs tardiv declarat împotriva unei hotărâri definitive ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor

Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

Relevantă în acest aspect este hotărârea pronunțată în cauza Ponomaryov versus Ucraina (cererea nr. 3236/03, 03 aprilie 2008), în conținutul căreia Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, deși, în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare reprezintă o decizie, care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele Ceachir contra Moldovei, Popov contra Moldovei și Melnic contra Moldovei, în care s-a menționat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Tatiana Ivanova, reprezentată de către Nicolae Fomov, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 230 și 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Tatiana Ivanova, reprezentată de către Nicolae Fomov, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu